

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor/ka DP: **Sára Kubálková**

Termín SZZ: květen 2024

Název DP: **Dramatická výchova jako prevence proti šikaně na 1. stupni ZŠ**

Datum posudku: 16.5.2024

Vedoucího práce	Oponentský
Posuzovatel:	Posuzovatel: doc.MgA.Mgr. Ivana Sobková

A. Požadované náležitosti diplomové práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl	Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např.příliš obecná) i obsahově.	Chybí.
2. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
3. Odkazy a citace	Vše dokumentováno , zřejmé oddělení převzatého a vlastního.	Drobné nedostatky v citacích, nejasnosti v citaci a parafrázi v textu	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím, apod.	Nevyhovuje.
4. Formální náležitosti (anotace, klíčová slova, angl.název, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice.	Výraznější nedostatky (doplňt příklady):	Nevyhovuje zcela.

B. Kvalita diplomové práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp.část

Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	A	B	C	N
Logická struktura výkladu	A	B	C	N
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	A	B	C	N
Funkční provázanost teoretické a praktické části	A	B	C	N
Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních, aktuálnost.	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	A	B	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	A	B	C	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	A	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce DP:

Vyjádření k celku DP a jejímu přínosu:

Autorka se ve své diplomové práci věnuje problematice šikany v prostředí školy, což je velmi závažné a aktuální téma, jak sama uvádí dle ČŠI se v posledních dvou letech v nějaké podobě šikana objevila na 57% škol.

Teoretická část je rozčleněna do dvou oblastí. První se velmi důkladně a poučeně věnuje fenoménu šikany, příčinám jejího vzniku, průběhu, vývoji a možným následkům, nastiňuje typy agresorů a obětí. S oporou v dostupné odborné literatuře se zabývá popisem problematiky i otázkami prevence a intervence. Dochází k závěru, že prevence šikany je komplexní pedagogický, psychologický a sociologický proces. Druhá část je věnována uvedení do problematiky dramatické výchovy, jejích cílů, obsahů, principů s množstvím citací ze základních publikací o DV (Machková,

Marušák, Valenta). Poněkud nadbytečně a bez vztahu k hlavnímu tématu se jeví kapitola 2.2. dramatická výchova v průběhu let, tj. nástin historie DV. Naopak zásadní je z mého pohledu kapitola 2.11 Metody a techniky DV v souvislosti s prevencí šikany. Zde autorka cituje odborníky z oboru preventivních programů, kteří sami metody dramatické výchovy doporučují – zejména hru v roli, řešení improvizovaných situací, praktický nácvik komunikačních dovedností, možnost „ocitnutí se v kůži druhého“ a změny úhlu pohledu. Škoda že kapitolu 2.12 věnovanou průpravným cvičením a hrám naplnila autorka pouze obecným pojednáním a tříděním cvičení dle různých autorů a nedoplnila konkrétními příklady prakticky využitelnými v souvislosti s tématem práce.

Cílem praktické výzkumné části je dle slov diplomantky „zjistit, zda je využití metod a technik dramatické výchovy v dramatické lekci vhodné k prevenci šikany na prvním stupni základní školy.“ Vytvořenou dramatickou lekci zaměřenou na prevenci šikany realizovala autorka na čtyřech různých školách, v pěti třídách 5. stupně ZŠ. Realizacím předcházela vhodně připravený sociometrický dotazník, který posloužil ke zjištění aktuálního stavu klimatu ve třídě, mapování třídních vztahů a odhalení případných projevů či náznaků šikany. Plán lekce, která využívá prvků a metod dramatické výchovy (např. rozehrané živé obrazy zadaných situací, alej myšlenek), doplňuje důkladný popis jednotlivých realizací a detailní reflexe průběhu a výsledků programu v zúčastněných třídách. Další výzkumnou metodou, kterou diplomantka využila, je dotazník zaměřený na názory a zkušenosti pedagogů prvního stupně ZŠ s problematikou šikany a její prevence, příp. využitím metod dramatické výchovy. Z celkového počtu osmdesáti oslovených dotazník vyplnilo 54 respondentů (67,5%). Výsledky svého zkoumání přehledně, věcně, srozumitelně zpracovává, vyvozuje logické závěry s možnými přesahy.

Vyjádření k dílčím nebo specifickým záležitostem DP:

Oceňuji důležité a citlivé téma, které si diplomantka zvolila. V teoretické části práce též oceňuji důkladné uvedení do problematiky šikany a její prevence.

Stěžejní část diplomové práce je část výzkumná. V popisu lekcí a reflexích se autorka jeví jako empatická a vnímavá lektorka, což je u takto citlivého tématu zcela zásadní. Škoda že v realizované lekci nebyl dále/hlouběji využit potenciál zadaných a v živých obrazech nastolených problémových situací, tj. další hledání jejich možných řešení a strategií jednání v potenciálně ohrožujících situacích hrou v roli... ale samozřejmě chápu časová a prostorová omezení. Oceňuji zodpovědnou přípravu na realizaci lekcí formou sociometrických dotazníků,

které dle popisu splnily diagnostickou funkci a zároveň mohly být i zajímavou a důležitou zpětnou vazbou pro třídní učitele zúčastněných žáků.

Náměty k diskusi při obhajobě DP:

- Jak vznikl plán lekce? Ještě před zadáním sociometrického dotazníku, či na základě informací získaných z dotazníků? Jak výsledky dotazníkového šetření v konkrétní třídě ovlivnily stavbu realizované lekce v této třídě?
- Při popisu sociometrického šetření píšete: „Pokud by ve třídě probíhala skrytá šikana a nezjistili bychom to před realizací lekce, mohla by dramatická lekce udělat i mnohem více škody než užitku.“ Můžete popsat konkrétněji taková možná úskalí?
- Co byste změnila na Vaší lekci (v jednotlivých krocích, aktivitách, metodách) po své zkušenosti se skupinou A, kterou popisujete na str.52-54.?

Doporučuji k obhajobě:

ANO

NE

Návrh hodnocení:

výborně	velmi dobře	dobře	nevyhovuje
----------------	--------------------	-------	------------

Podpis: I.Sobková